

บทที่ 4

สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.1 รายละเอียดการดำเนินงานของโครงการที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างจากรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

โครงการทำเหมืองชนิดแร่เฟลด์สปาร์ ของบริษัท เอเชียเหมืองแร่อุตสาหกรรม จำกัด ประทานบัตรที่ 33125/16548 ตั้งอยู่ที่ ตำบลกรุงชิง และตำบลนบพิตำ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับอนุญาตประทานบัตรเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2566 และได้รับอนุญาตให้เปิดการทำเหมืองเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 เป็นต้นมา ดังนั้นกิจกรรมต่างๆ ในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2568 จึงเป็นการพัฒนาพื้นที่ต่างๆ การดำเนินการตามมาตรการฯ ในประเด็นต่างๆ จึงทำได้ไม่ครบถ้วนนัก สำหรับความแตกต่างของรายละเอียดโครงการตามที่นำเสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในส่วนของการทำเหมืองพบว่าทางโครงการยังไม่มี ความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานที่แตกต่างไปจากที่เสนอไว้ในรายงานฯ ยกเว้น ประเด็นเรื่องเส้นทางขนส่งแร่ทางบริษัทฯ มีการปรับเปลี่ยนแนวเส้นทางแร่ตามเสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) มาใช้เส้นทางเข้า-ออกร่วมกับเส้นทางขนส่งแร่ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ศิริเฟลด์สปาร์ แทน โดยเส้นทางขนส่งแร่สายนี้ไม่มีบ้านเรือนราษฎรตั้งอยู่ริมเส้นทางแต่อย่างใด นอกจากนี้ตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ กำหนดให้ทำการตรวจวัดคุณภาพอากาศและระดับเสียงบริเวณบ้านราษฎรริมเส้นทางขนส่งแร่ แต่เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนแนวเส้นทางแร่ ดังนั้นจึงทำการตรวจวัดที่ “บริเวณริมเส้นทางเข้า-ออกเส้นทางขนส่งแร่” แทน รายละเอียดได้นำเสนอไว้แล้วในบทที่ 1

4.2 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากโครงการได้รับอนุญาตประทานบัตรเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2566 และได้รับอนุญาตให้เปิดการทำเหมืองเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 โดยในช่วงปลายปี 2567 ต่อเนื่องต้นปี 2568 เป็นช่วงที่จังหวัดนครศรีธรรมราชมีฝนตกหนัก ดังนั้นกิจกรรมต่างๆ ในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2568 จึงเป็นการพัฒนาพื้นที่ต่างๆ การดำเนินการตามมาตรการฯ ในแต่ละประเด็นจึงยังดำเนินงานได้ไม่ครบถ้วนหรือไม่ครบถ้วนในรายละเอียด ในเบื้องต้นสามารถสรุปผลการตรวจสอบการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการได้ดังตารางที่ 4.2-1 โดยประเด็นที่ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ ที่ปรึกษาได้แจ้งให้ทางโครงการได้เร่งดำเนินงานและจะนำเสนอความคืบหน้าในรายงานรอบถัดไป

ตารางที่ 4.2-1 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรการ	เงื่อนไขตามมาตรการฯ	เหตุผลประกอบ
1) มาตรการที่ไม่ได้ปฏิบัติ	- ไม่มี	- ไม่มี
2) มาตรการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	<p>- ให้ปลูกต้นไม้ในพื้นที่เว้นการทำเหมืองและคันทำนบดิน โดยต้นไม้ที่นำมาปลูกจะต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยบริเวณคันทำนบดิน ให้ทำการปลูกจำนวน 3 แถว บริเวณด้านบนคันทำนบ จำนวน 1 แถว และบริเวณด้านข้างคันทำนบทั้ง 2 ด้าน ด้านละ 1 แถว พันธุ์ไม้ที่ใช้ปลูกกำหนดให้เป็นไม้ท้องถิ่นที่ทำการสำรวจพบในพื้นที่ ทำการปลูกในลักษณะโครงสร้างทั่วไป 3 ชั้น เรือนยอด ประกอบด้วย ต้นไม้เรือนยอดชั้นบน เช่น ไข่เหี้ยว ปออีเก้ง เรือนยอดชั้นรอง พันธุ์ไม้ที่เลือกนำมาฟื้นฟู เช่น กาสะพาญ เลือดควาย และไม้พุ่ม เช่น ตะขบป่า ส้มเครือ เป็นต้น สำหรับไม้พื้นล่างปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน และพันธุ์ไม้ที่เป็นไม้ผลเพื่อเป็นอาหารให้แก่สัตว์ป่าและนก เช่น ไทรค้อแลน เป็นต้น</p>	<p>- ปัจจุบันทางโครงการอยู่ระหว่างดำเนินการปลูกต้นไม้บนคันทำนบดิน และทางโครงการได้ดูแลต้นไม้เดิมในพื้นที่โครงการให้เจริญเติบโตที่ดีอยู่เสมอ</p>
	<p>- การทำเหมืองในช่วงต่อไปกำหนดให้เปิดทำเหมืองในลักษณะชั้นบันได ความสูงของชั้นบันไดไม่เกิน 10 ม. ความกว้างชั้นบันไดไม่น้อยกว่า 5 ม. ความลาดชันรวมของหน้าเหมืองไม่เกิน 63 องศา รวมทั้งต้องตรวจสอบเสถียรภาพของหน้าเหมืองชั้นบันไดให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้เกิดการพังถล่มหรือล่งหล่นของดิน และเศษหินบริเวณพื้นที่ทำเหมือง</p>	<p>- ทางโครงการอยู่ระหว่างดำเนินการปรับสภาพหน้าเหมืองของโครงการให้มีลักษณะเป็นชั้นบันไดสูงไม่เกิน 10 ม. ความกว้างชั้นบันไดไม่น้อยกว่า 5 ม. ความลาดชันรวมของหน้าเหมืองไม่เกิน 63 องศา โดยมีวิศวกรควบคุมทำหน้าที่ตรวจสอบความเสถียรภาพของหน้าเหมืองให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยอยู่เสมอ</p>
	<p>- ให้ติดป้ายเตือนเขตการใช้วัตถุระเบิด พร้อมทั้งระบุเวลาในการระเบิดไว้บริเวณทางเข้าออกโครงการ</p>	<p>- ทางโครงการอยู่ระหว่างติดตั้งป้ายเตือนเขตการใช้วัตถุระเบิด บริเวณทางเข้า-ออกโครงการ</p>

ตารางที่ 4.2-1 (ต่อ)

มาตรการ	เงื่อนไขตามมาตรการฯ	เหตุผลประกอบ
	- ให้จัดทำคันทำนบดินเสริมด้านข้างแนวห้วยพง โดยให้มีความสูงของคันทำนบดินประมาณ 3 ม. กำหนดระยะห่างของแนวห้วยพงกับฐานของคันดินประมาณ 4 ม. และสันด้านบนของคันทำนบให้มีระยะห่างจากขอบอีกด้านของแนวห้วยพงประมาณ 5 ม.	- ทางโครงการอยู่ระหว่างการจัดสร้างคันทำนบดินเสริมด้านข้างแนวห้วยพง
	- ให้ขุดบ่อดักตะกอน “บ” ขนาดพื้นที่ 0.3 ไร่ ลึก 5 ม. หรือมีความจุอย่างน้อย 2,400 ลบ.ม. และสร้างคันทำนบดินรูปสี่เหลี่ยมคางหมูบริเวณด้านข้างพื้นที่เก็บกองเปลือกดินเศษหิน “ด” โดยมีขนาดฐานกว้าง 8 ม. สูง 2 ม. ด้านบนกว้าง 2 ม. พร้อมทั้งจัดสร้างคูระบายน้ำให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมูท้องร่องกว้าง 1.0 ม. ความลึก 1.5 ม. ด้านบนกว้าง 2 ม. ขนานกับแนวคันทำนบที่สร้างขึ้น	- อยู่ระหว่างการเตรียมขุดบ่อดักตะกอน เพื่อใช้รองรับน้ำภายในโครงการ
	- กำหนดให้เปิดหน้าเหมืองได้ไม่เกินครั้งละ 2 ชั้นบันได และให้ทำการฟื้นฟูหน้าเหมืองบนชั้นบันไดที่สิ้นสุดการทำเหมืองแล้วโดยทันที ก่อนที่จะเปิดการทำเหมืองในชั้นบันไดถัดไป	- ทางโครงการอยู่ระหว่างดำเนินการปรับสภาพหน้าเหมืองของโครงการให้มีลักษณะเป็นชั้นบันได และปัจจุบันยังไม่มีหน้าเหมืองชั้นบันไดที่ผ่านการฟื้นฟู อย่างไรก็ตาม หากสิ้นสุดการทำเหมืองแล้วจะดำเนินการฟื้นฟูตามที่กำหนด
	- จัดมีการอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และมีการทบทวนฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอปีละ 1 ครั้ง	- ทางโครงการอยู่ระหว่างการเตรียมการอบรมพนักงานเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล หากดำเนินการแล้วจะรายงานให้ทราบต่อไป
3) มาตรการที่ปฏิบัติไม่ได้	- ไม่มี	- ไม่มี
4) มาตรการที่ปฏิบัติ แต่ไม่มีประสิทธิภาพ	- ไม่มี	- ไม่มี
5) มาตรการที่ยังไม่ถึงเวลาปฏิบัติ	- ไม่มี	- ไม่มี

4.3 สรุปผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1) คุณภาพอากาศ

จากผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ ระหว่างวันที่ 23-26 เมษายน 2568 จำนวน 4 สถานี ได้แก่ โรงเรียนบ้านนบ บริเวณริมเส้นทางเข้า-ออกเส้นทางขนส่งแร่ วัดเขาเหล็ก และบ้านเขาเหล็กทางทิศใต้ พบว่า ผลการตรวจวัดของทั้ง 4 สถานี มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ.2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

2) ระดับเสียง

ผลการตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง และระดับเสียงสูงสุดระหว่างวันที่ 23-26 เมษายน 2568 จำนวน 4 สถานี ได้แก่ โรงเรียนบ้านนบ บริเวณริมเส้นทางเข้า-ออกเส้นทางขนส่งแร่ วัดเขาเหล็ก และบ้านเขาเหล็กทางทิศใต้ ผลการตรวจวัดพบว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ.2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป และมาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน

3) ความสั่นสะเทือน

จากผลการตรวจวัดความสั่นสะเทือน ในวันที่ 26 เมษายน 2568 บริเวณขอบแปลงพื้นที่โครงการ พบว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเมื่อเทียบกับมาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนการทำเหมืองหิน

4) คุณภาพน้ำผิวดิน

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน ในวันที่ 26 เมษายน 2568 จำนวน 3 สถานี ได้แก่ บริเวณห้วยนบพิตก่อนผ่านพื้นที่โครงการ ห้วยนบพิตหลังผ่านพื้นที่โครงการ และบ่อรับน้ำ (Sump) บริเวณหน้าเหมือง พบว่า ผลการตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2537) เรื่อง กำหนดค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 3

5) คุณภาพน้ำใต้ดิน

จากผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำใต้ดินจากบ่อบาดาลวัดเขาเหล็ก ในวันที่ 24 เมษายน 2568 พบว่า ดัชนีคุณภาพน้ำมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ.2551

6) คุณภาพดิน

จากผลการตรวจวัดคุณภาพดินที่เก็บจากพื้นที่โครงการ ในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2567 พบว่า ปริมาณสารหนูในดินมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานดิน ประเภท 2 ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพดิน (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 54 ง วันที่ 11 มีนาคม 2564)

4.4 ข้อเสนอแนะ

โครงการทำเหมืองชนิดแร่เฟลด์สปาร์ ของบริษัท เอเซียเหมืองแร่อุตสาหกรรม จำกัด ประทานบัตรที่ 33125/16548 ตั้งอยู่ที่ ตำบลกรุงชิง และตำบลนบพิตำ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับอนุญาต ประทานบัตรเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2566 และได้รับอนุญาตให้เปิดการทำเหมืองเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 เป็นต้นมา ดังนั้นกิจกรรมต่างๆ ในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2568 จึงเป็นการพัฒนาพื้นที่ต่างๆ การดำเนินงาน ตามมาตรการฯ ในแต่ละประเด็นจึงยังดำเนินงานได้ไม่ครบถ้วนหรือไม่ครบถ้วนในรายละเอียด อย่างไรก็ตาม ทางบริษัทที่ปรึกษาได้เสนอแนะให้ทางโครงการเร่งดำเนินการให้ครบถ้วนตามที่มาตรการฯ กำหนด และจะ นำเสนอความคืบหน้าให้ทราบในรายงานเล่มถัดไป